

**Ključne skupne ugotovitve samoevalvacije polovice
študijskih programov prve in druge stopnje
Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani
v letu 2016**

Ljubljana, januar 2017

V letu 2016 so skrbniki študijskih programov Fakultete za družbene vede opravili samoevalvacijo polovice študijskih programov prve in druge stopnje, glede na pripravljen vprašalnik s strani UL SKAP. Skupne ugotovitve so pripravljene na podlagi posredovanih poročil s strani skrbnikov študijskih programov 1. in 2. stopnje.

V letu 2016 so bile opravljene samoevalvacije na naslednjih **prvostopenjskih** programih:

- **Univerzitetni študijski program Družboslovna informatika**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Katja Lozar Manfreda
- **Univerzitetni študijski program Sociologija – upravljanje organizacij, človeških virov in znanja**, samoevalvacijo opravil doc. dr. Andrej Kohont
- **Univerzitetni študijski program Komunikologija – medijske in komunikacijske študije**, samoevalvacijo opravil doc. dr. Dejan Jontes
- **Univerzitetni študijski program Komunikologija – tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Urša Golob Podnar
- **Univerzitetni študijski program Politologija – študije demokracije in upravljanja**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Alenka Krašovec
- **Univerzitetni študijski program – Politologija - obramboslovje**, samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Iztok Prezelj
- **Univerzitetni študijski program – Evropske študije – družboslovni vidiki**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Ana Bojinović Fenko.

V letu 2016 so bile opravljene samoevalvacije na naslednjih **drugostopenjskih** programih:

- **Magistrski študijski program Sociologija** (moduli: Sociologija vsakdanjega življenja, Okoljske in prostorske študije, Študiji spola in spolnosti), samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Marjan Hočevar
- **Magistrski študijski program Sociologija – upravljanje organizacij, človeških virov in znanja** (moduli: Upravljanje in razvoj organizacij, Upravljanje človeških virov in znanja, Upravljanje javnih in neprofitnih organizacij), samoevalvacijo opravila prof. dr. Aleksandra Kanjuo Mrčela in doc. dr. Andrej Kohont
- **Magistrski študijski program Komunikologija** (modula: Medijske študije in popularna kultura, Komuniciranje in družba), samoevalvacijo opravila prof. dr. Breda Luthar in doc. dr. Andrej Škerlep
- **Magistrski študijski program Strateško tržno komuniciranje**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Klement Podnar
- **Magistrski študijski program Politologija – politična teorija**, samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Žiga Vodovnik
- **Magistrski študijski program Politologija – analiza politik in javna uprava**, samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Damjan Lajh
- **Magistrski študijski program Mednarodni odnosi**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Petra Roter

- **Magistrski študijski program Kulturologija – kulturne in religijske študije** (modula: kulturne študije, Religijske študije), samoevalvacijo opravil prof. dr. Peter Stanković.

Ključne skupne ugotovitve prvostopenjskih in drugostopenjskih študijskih programov:

Na fakultetnih programih **prve in druge stopnje potekajo srečanja**, in sicer v okviru mesečnih sej kateder, sestankov posameznih izvajalcev predmetov, srečanj s študenti v fokusnih skupinah, srečanj s predstavniki potencialnih delodajalcev. Obvezno se izvajalci programov srečujejo ob začetku novega študijskega leta, kakor tudi ob koncu študijskega leta. Na fakultetni ravni prav tako mesečno poteka Kolegij predstojnikov, pred začetkom novega študijskega leta je na fakultetni ravni organizirana pedagoška klavzura.

Skrbniki študijskih programov, predstojniki kateder se pogovarjajo o **kakovosti izvedbe posameznega programa** in sicer se vsebinska področja nanašajo na: posodobitev učnih načrtov, literature, razpravljajo o horizontalnem in vertikalnem povezovanju predmetov, o kriterijih na izpitih, o novih učnih metodah, o obsegu študijskih obveznosti, o stopnji splošnega zadovoljstva študentov s študijem na posameznem študijskem programu (na podlagi letno pripravljenega poročila o zadovoljstvu študentov s študijem, poročila o praktičnem usposabljanju in letnega tutorska poročila, itd.). Vsebine teh srečanj so tudi težave študentov (predvsem prvih letnikov) pri opravljanju študijskih obveznostih, odnosi med študenti in učitelji, priporočila sodelavcem – pedagogom pri delu v razredu, povezovanje raziskovalnega in pedagoškega dela, prehodnost študentov, zaključevanje študija, kompetence in zaposljivost diplomantov, promocija študija med študenti, prekrivanje morebitnih vsebin in s tem povezane potrebe po spremembah - prenovi programa, kadrovske zadeve, problematika obiskovanja predavanj študentov, internacionalizacija, izboljševanje praktičnega usposabljanja, zagotavljanje povratnih informacij študentom o njihovem delu, o možnostih preimenovanja nekaterih programov, o pripravi zaključnega dela na 1. in 2. stopnji študija. Vsebine teh srečanj so bile večinoma na programih izpostavljene tudi kot predlogi samih izboljšav posameznega študijskega programa na fakultetni ravni.

Na podlagi predlaganih izboljšav smo v letu 2016 okrepili medpredmetno sodelovanje pri posameznih predmetih, gostovanje večjega števila predavateljev iz gospodarstva – iz realnega delovnega okolja, na študijskih programih, kjer imamo vpisane tuje študente smo prilagodili časovno preverjanje znanja, na programih ki imajo praktikume, smo uvedli nove vsebine, zamenjali manj aktivne zunanje sodelavce z novimi, na podlagi večletnega spremljanja razpisnih mest in zapolnitvi le teh, smo zmanjšali število razpisnih mest, ter se tako prilagodili kot fakulteta potrebam trga dela. S študenti so bili na posameznih programih opravljeni dodatni pogovori glede manjše prisotnosti in aktivnosti študentov na predavanjih, uvedli smo nove - sodobnejše metode poučevanja, ki so bližje mladim generacijam, na podlagi pogovorov s predstavniki študentov posameznega študijskega programa so ob začetku izvedbe posameznega predmeta bile študentom še enkrat predstavljene oblike dela, kompetence, ki jih študenti pridobijo pri posameznem predmetu. Izvajalci predmetov so študentom posredovali povratne informacije o pozitivnih in negativnih vidikih njihovega dela, o njihovih pisnih izdelkih, izboljšali smo promocijo Erasmus izmenjav (tujih prihajajočih študentov in odhajajočih domačih študentov), na vsaki katedri smo določili koordinatorja za mednarodno izmenjavo iz vrst pedagogov. Izvedli smo motivacijske sestanke za hitrejše zaključevanja študija, posebno pozornost smo namenili kakovostnemu zaključevanju študentov tako bolonjskih kot starih študijskih programov in ob tem upoštevali nedopustnost plagiatorstva pri diplomskih delih. Iz izvedenih samoevalvacij ugotavljamo, da se je v veliki meri izboljšalo tudi samo sodelovanje med

izvajalci predmetov in študenti. Na podlagi rezultatov splošnega dela ankete o zadovoljstvu študentov s študijem na FDV, smo na nekaterih podiplomskih programih zmanjšali število obveznih predmetov ter povečali število izbirnih predmetov. Glede na povratne informacije iz splošnih študentskih anket, smo študentom omogočili, da pridobivajo končne ocene pri posameznih predmetih, ne le z izpiti, seminarskimi nalogami, temveč tudi tako, da na različne načine pridobivajo spretnosti in kompetence (z javnimi diskusijami, predstavitvami projektnih nalog, skupinskim delom...), vendar pa ugotavljamo, da pri tem obstajajo še priložnosti za izboljšave pri nekaterih predmetih.

Način **vklučevanja deležnikov** v samo refleksijo in načrte izboljšav študijskih programov poteka na fakulteti kontinuirano in na več ravneh. Poleg članov kateder so v refleksijo vključeni tudi študentje, prek svojih predstavnikov, tutorskega sistema, prek fokusnih skupin, anket, izvedenih intervjujev, ki jih izvajajo predstojniki kateder s predstavniki študentov posameznega študijskega programa, s sodelovanjem na okroglih mizah. Samorefleksija poteka tudi na različnih fakultetnih komisijah katerih predstavniki so tudi študentje, z obravnavo različnih samoevalvacijskih poročil, ki so pripravljena na ravni fakultete. V samo refleksijo študijskih programov in predloge izboljšav so mesečno vpeti tudi predstojniki, ki se redno srečujejo na Kolegiju predstojnikov. V proces pa so vključeni tudi strokovni sodelavci. V refleksijo študijskih programov na fakulteti vključujemo tudi zunanje sodelavce, ki so vabljeni na seje posameznih kateder, z namenom, da aktivno sodelujejo pri oblikovanju izboljšav posameznega programa. Na določenih programih so zunanji sodelavci s svojimi pristopi izboljšav študijskega programa vključeni prek različnih praktikumov in praktičnega usposabljanja, prek mreže mentorstev, ponekod pa tudi z neformalnimi pogovori z zunanjimi sodelavci, kjer se oblikujejo ideje za ukrepe izboljševanja kakovosti posameznega študijskega programa.

Na fakulteti imamo vzpostavljene tako formalne kot neformalne **komunikacijske kanale** - FB skupine, mailing liste, neformalna druženja študentov z izvajalci predmetov, obštudijske dejavnosti...) s pomočjo katerih imajo študentje možnost opozoriti na posamezne pomanjkljivosti, na težave s katerimi se srečujejo tekom študija. **Za podporo študentom** imamo na voljo turski sistem, ki ga izvajata učitelj tutor in študent tutor (po dva študenta na program). Turski sistem je usmerjen v pomoč študentom pri opravljanju študijskih obveznosti, informiranju, integraciji študentov v akademsko skupnost. V večji meri to pomoč koristijo predvsem študenti nižjih letnikov dodiplomskih študijskih programov, študentje podiplomskih programov pa ga ne koristijo, čeprav jim je ta možnost ponujena, saj se raje poslužujejo neformalnih oblik pomoči na fakulteti. Tako je na nekaterih programih vzpostavljena praksa »odprtih vrat kabinetov«, kar pomeni da je dostop študentov do izvajalcev predmetov vedno zagotovljen.

Glede spremljanja kakovosti pedagoškega procesa **na ravni posameznih predmetov in med-predmetnega povezovanja** smo izvedli vsebinske analize predmetov na posameznem študijskem programu (na katedrah, fakultetnih komisijah, kolegiju predstojnikov..) in sicer na podlagi obravnave različnih poročil spremljanja kakovosti pedagoškega procesa (splošne študentske ankete, turskega poročila, itd.), izvedbe rednih letnih individualnih razgovorov (intervjuji) s predstavniki študentov posameznega študijskega programa, na podlagi sprotne samoevalvacije same izvedbe posameznih predmetov, ki jo neformalno opravljajo izvajalci predmetov. Spremljanje kakovosti pedagoškega procesa je namenjeno predvsem odpravi ugotovljenih nekoherentnosti na študijskih programih. Glede ugotovljenega prekrivanja predmetov, so bila organizirana dodatna usklajevanja med nosilci posameznih predmetov, na nekaterih programih je s tem namenom bil oblikovan seznam temeljne literature. Z natančnim pregledom obveznosti študentov po letnikih in semestrih smo odpravili razlike v obremenitvah študentov. Dvig kakovosti pedagoškega procesa omogočamo tudi z izmenjavo informacij med izvajalci predmetov glede

metod ocenjevanja in poučevanja, z vzpostavitvijo skupnih raziskovalnih in projektih nalog, z vključevanjem študentov v aktivnosti izven fakultete, s povezovanjem strokovnjakov iz prakse v domačem in tujem okolju.

Na vseh študijskih programih imajo študentje možnost **študija v tujini**. Študente prvostopenjskih kot tudi drugostopenjskih študijskih programov spodbujamo da odhajajo na izmenjavo z organizacijo okroglih miz, informativnim dnevom za izmenjavo, z obveščanjem v spletnem referatu. Tutorji učitelji, kakor tudi koordinatorji za mednarodno izmenjavo po posameznih programih izvajajo tutorske sestanke, ki so namenjeni podpori študentov glede izvedbe izmenjave, predvsem glede vsebinske podpore študentom. Na spletnih straneh kateder imamo objavljene tudi primere dobrih praks svojih študentov glede mednarodne izmenjave. V izvajanje predmetov v angleškem jeziku imamo na obeh stopnjah vključene tudi tuje študente, kar domačim študentom daje možnost spremljanja predavanj in izvajanja obveznosti v tujem jeziku. Na prvostopenjskih programih smo ponudili vsaj dva predmeta v angleškem jeziku, na enem programu celo šest predmetov (Mednarodni odnosi), na drugostopenjskih programih večinoma tudi po dva predmeta do štirih predmetov v tujem jeziku (Obramboslovje). V okviru izvedbe krajših predavanj vabimo na fakulteto tudi gostujoče predavatelje iz tujine, prav tako pa posamezni visokošolski učitelji iz posameznih kateder predavajo tudi na tujih univerzah, kar prispeva k širšemu poznavanju in internacionalizaciji posameznih fakultetnih študijskih programov. Študentom omogočamo tudi udeležbo na različnih mednarodnih poletnih šolah v tujini, jih vabimo tudi k sodelovanju pri mednarodnih poletnih šolah, ki jih izvajamo na sami fakulteti. Prav tako smo v študijskem letu 2015/16 na drugostopenjskem programu v celoti izvedli štiri programe v angleškem jeziku in sicer so to Družboslovna informatika, Evropske študije, Mednarodni odnosi, Politologija – politična teorija.

Fakulteta s pomočjo različnih fakultetnih **komunikacijskih kanalov** (e-pošte, spletnih strani, intraneta, FDV napovednika, organov fakultete...) **obvešča** vse skupine zaposlenih (pedagoge, raziskovalce, strokovne delavce) glede možnosti dodatnega izobraževanja in sicer o izvedbi seminarjev, delavnic in aktivnostih, ki so za ta namen organizirana bodisi znotraj/zunaj fakultete ali pa v okviru UL. Zaposleni so obveščeni tudi o mednarodnih projektih, o pedagoških, raziskovalnih usposabljanjih v tujini, o možnostih gostovanj na tujih univerzah, o usposabljanjih glede novih metod poučevanja, o različnih znanstvenih konferencah.

Na podlagi sedanjih in prejšnjih samoevalvacij smo na ravni celotne fakultete v letu 2016 pripravili večjo prenovo študijskih programov 1. in 2. stopnje, ki so trenutno v postopku akreditacije.